

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERE

1. sz. UTASÍTÁSA.

Budapest. 1953. július 25.

I.

Az internáltak szabadítására vonatkozó törvényerejű rendelet alapján az Államvédelmi Hatóság által internáltak /Recsk, Kistarcsa, Tiszalök, Kazincbarcika/ szabadítását 1953. augusztus 3-án meg kell kezdeni és szeptember 30-ig be kell fejezni.

Az internáltak folyamatos és zökkenésmentes szabadonbocsátása érdekében a Belügyminisztérium illetékes szervei a következőket hajtásák végre:

1/ Minden táborban 1-1 bizottságot jelölök ki a szabadítások végrehajtására. Lóke Gyula alez. elvtárs a bizottságok összeállítására személyi javaslatot terjesszen fel július 28-ig. A bizottságok elnöke legyen a tábor parancsnoka, tagjai: A Belügyminisztériumból kirendelt ügyész és a rendőrség által kijelölt rendőrtiszt. A Büntetésvégrehajtási osztály részéről a szabadításoknál egy orvosnak jelen kell lenni, aki a szabadulókat megvizsgálja.

2/ A szabaduló internáltak névjegyzékét július 30-ig két példányban el kell készíteni és jóváhagyásra hozzá felterjeszteni. A névsorban jelöljék meg azokat, akik a társadalomra való veszélyességüknél fogva korlátozás alá esnek /rendőri felügyelet, letelepedési engedély korlátozása/.

Az internáltak szabadítását csoportonként szervezzék meg. Augusztus 3-tól augusztus 31-ig naponta 50 főt, szeptember 1-től naponta 100 főt bocsájtssanak el a táborokból. A szabadítást úgy kell megszervezni, hogy először a kisebb bűncselekményért internáltak kerüljenek szabadlábra.

3/ A szabaduló internáltak közül a veszélyesnek minősített internáltakat Budapest, Miskolc, Sztálinváros, Komló városokba, a nyugati és déli határövezetbe bocsátani nem szabad, még akkor sem, ha lakóhelyül ezeket jelölik meg. Ezekre a helyekre letelepedési engedélyt részükre kiadni nem lehet.

A szabadítás tartama alatt termelőmunkával foglalkoztatott internáltak közül a munkából kivonni csak azokat lehet, akiket a következő napon szabadlára helyeznek.

II.

Szabadítások előkészítése és végrehajtása:

1/ "szabadítás napjának megkezdése előtt 3 nappal a szabadításra kijelölt bizottság leutazik a helyszínre. Az egyes csoportok szabadítását úgy szervezzék meg, hogy a következő napi szabadulókat a többi internáltaktól el kell különíteni. Az elkülönítés célja, hogy a szabadulók társaiktól semmit át ne vehessenek és nekik át ne adhasanak.

2/ A szabadulók előtt táborparancsban kell felolvasni az internálás megszüntetéséről szóló rendeletet, egyidejűleg ki kell oktatni őket a munkába való elhelyezkedésre, a rendőri bejelentésre, valamint a katonai nyilvántartóban való jelentkezésre, továbbá a hazautazásnál való magatartásra.

Minden szabadulót szabadulólevéllel kell ellátni, azt a tábor, vagy munkahely parancsnoka írja alá és bélyegzővel lássa el.

3/ A szabadulókat orvosi vizsgálatnak kell alávetni, a fertőző és súlyos betegeket nem lehet elbocsátani. A kórházi ápolásra szoruló szabadulókkal kapcsolatban gondoskodni kell, hogy az Egészségügyi Minisztérium megfelelő gyógyintézetbe szállítsa őket. A gyógyintézetbe szállított szabadultak hozzátartozóit értesíteni kell.

4/ Gondoskodni kell arról, hogy a táborok megfelelő pénzüsszeggel rendelkezzenek a keresmények kifizetésére. A szabadulóknak keresményükből 300 forintot készpénzben, a keresmény többi részét esekketétkönyvben kell átadni.

5/ A szabadulóknak letéti tárgyaikat, értékeiket, valamint addigi keresetüket hiánytalanul ki kell adni. A szabadulókat a tábor ellátmányából vasuti jeggyel és az utazás tartamára 1 napi hideg élelemmel kell ellátni. Azoknak a személyeknek, akik megfelelő ruházattal nem rendelkeznek, alsó és felső ruházatot kell kiadni.

A szabaduló internáltak panaszát, érték és letéttárgyaiknak, valamint keresetüknek kézhezvételekor arra vonatkozó észrevételeit, hogy érték- ~~illetve~~ letéttárgyaikat, vagy keresményüket hiányosan kapták vissza, *figyelmükbe kell foglalni és a panasz ki kell vizsgálni. Tiszta pénzt*

A szabadulás előtt a szabadulóktól írásos titoktartási nyilatkozatot kell venni.

6/ A szabadulókat tiszta állapotban, borotválva, rendes ruházatban kell elbocsátani. A táborok elhagyása előtt valamennyi szabadulót és csomagjaikat át kell motozni, nehogy tiltott tárgyakat, leveleket csempésszenek ki. A szabadulókat polgáriruhás hatósági közegek kíséretében kisebb csoportokban kell utbaindítani a legközelebbi vasutállomásra, a vonat indulása előtt egy félórával.

7/ A szabadulókról állítsanak ki rendőrségi kijelentőlapot két példányban. Az egyik példányt az Országos Bejelentőhivatalnak küldjék meg, egy példány a szabadulónál marad.

8/ A rendőri felügyelet alá helyezendő szabadulókról készítsenek névjegyzéket és azt a lakhely szerint illetékes rendőrkapitányságnak küldjék meg. A rendőri felügyelet alá helyezés tényét közöljék a szabadulóval.

A lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságok gondoskodjanak a rendőri felügyelet alá helyezett személyek állandó ellenőrzéséről.

III.

Operatív intézkedések:

1/ Azoknak a területeknek operatív szerveit, ahova a szabadult letelepszik, értesíteni kell, hogy a szabadultak operatív ellenőrzését folyamatba tudják tenni.

2/ A rendőri felügyelet alá helyezett, veszélyesnek minősített, volt internáltak szorosabb operatív megfigyelését a Belügyminisztérium operatív szervei szervezzék meg.

3/ A szabadítások ideje alatt a Belügyminisztérium operatív szervei, valamint a Rendőrség illetékes szervei naponta adjanak tájékoztató hangulatjelentést, hogy a szabadítások milyen hangulatot váltottak ki a lakosság körében és a szabadult internáltak, lakhelyükre való hazatérés után milyen megnyilvánulásokat tesznek.

4/ A táborokban foglalkoztatott és szabaduló ügynököket el kell igazítani a szabadításuk utáni további magatartásukra, későbbi foglalkoztatásukra vonatkozóan.

A szabaduló ügynökök névsorát, valamint operatív anyagát meg kell küldeni a lakhely szerint illetékes operatív osztályoknak további felhasználás végett.

5/ A szabadlábakra helyezett internáltaknak a táborokban lévő operatív anyagát, megfelelően rendezve, el kell helyezni a Belügyminisztérium operatív nyilvántartójában.

6/ A szabadítások időtartama alatt a táborok külső és belső őréségénél, valamint a táborok elhelyezése szerint illetékes rendőrőrsökön fokozott szolgálatot kell elrendelni, hogy ezen keresztül a táborok biztosítása fokozottabb legyen. A táborokban lévő operatív szervek ugyancsak adjanak fokozott készenléti és ügyeleti szolgálatot.

IV.

Bíróságnak való átadás:

1/ Két példányban kimutatást kell készíteni azokról az internáltakról, akiket elkövetett bűncselekményük miatt bírósági eljárás alá kell vonni. Egy példányt a Legfőbb ügyésznek, egy példányt pedig a kistarcsai internálótábor parancsnokának kell megküldeni.

2/ Gondoskodni kell arról, hogy a bírósági eljárás alá vont internáltak ügyeit a budapesti, miskolci, nyiregyházi és egeri Megyei Bíróságoknál kell tárgyalni.

ságok a szabadításokkal egyidejűleg folyamatosan tárgyalják.

3/ A bírósági eljárás alá vont internáltakat a kistarcsai internálótáborban kell elhelyezni, s a bírósági tárgyalást itt kell megtartani.

4/ A bírósági ítélet után a Belügyminisztérium Büntetésvégrehajtási osztálya gondoskodik az elítéltek /volt internáltak/ termelőmunkában való foglalkoztatásáról. Azokat, akik bűncselekményüknél fogva súlyosabb elbírálás alá esnek, az Állambiztonsági Büntetőintézetbe /Gyűjtő/ kell szállítani.

Azokat a személyeket, akiket bíróságra való átadás céljából további vizsgálat alá vontak és akiknek ügye a szabadítás befejezéséig nem kerül lezárásra, át kell adni a Belügyminisztérium vizsgálati főosztályának.

V.

Külföldi állampolgárok:

A külföldi állampolgárságu internáltakat, továbbá azokat, akik eredetileg magyar állampolgárok voltak, de időközben hozzátartozóikat Németországba telepítették ki, amíg az illetékes államok át nem veszik őket, az összes táborokból a tiszalöki erőműhöz kell átszállítani, - augusztus 15-ig.

Az erőműnél gondoskodni kell a külföldi állampolgárságu személyek biztonságos őrzéséről és foglalkoztatásukról.

VI.

Jelen utasítás alapján az internáltak szabadlábrahelyezésével kapcsolatban érintett szervek és operatív osztályok parancsnokai és vezetői készítsenek alapos és részletes tervet és azt hozzám jóváhagyásra terjesszék fel július 29-ig

Kapják: Központi és megyei operatív osztályok,
Büntetésvégrehajtó osztály, Határőrség és
Belső Karhatalom parancsnoka, országos
rendőrkapitány.

Gerő Ernő sk.
A Magyar Népköztársaság
Belügyminisztere.